

โครงการส่งเสริมสืบสานวัฒนธรรมภูไท

๑. หลักการและเหตุผล

คนภูไทหรือผู้ไทย คือคนไทยเผ่าหนึ่งซึ่งมีถิ่นฐานดั้งเดิมอยู่ที่แคว้นสิบสองจุไทยโดยได้อพยพลงมาเรื่อย ๆ ทางฝั่งประเทศลาวก่อนจะเข้าสู่ประเทศไทย ขณะเดียวกันก็ยังคงมีคนเผ่าภูไทอาศัยอยู่ในดินแดนเดิมอยู่ในปัจจุบันนี้ ทำไมคนไทยเผ่านี้จึงเรียกว่า “ภูไท” หรือ “ผู้ไทย” การหาคำตอบนี้ยังเป็นที่ยกเถียงกันอยู่ จึงสรุปเพียงว่าคนภูไทหรือผู้ไทย คือคนไทยเผ่าหนึ่งที่เรียกตัวเองว่า “ภูไท” หรือ “ผู้ไทย” และคำว่า “ภูไท” หรือ “ผู้ไทย” สองคำนี้จะแปลความหมายของคำว่าอะไรนั้น ก็ยังไม่มี ความหมายที่จะแปลออกมาได้อย่างตรงตัว นอกจากจะหมายความว่าคนเผ่าหนึ่งที่เรียกว่า “ภูไท” หรือ “ผู้ไทย” เท่านั้น

มีหลายกระแสที่ว่า ภูไท คือคนเผ่าไทที่อาศัยอยู่บนภูหรือภูเขาหรือที่สูง ซึ่งตามตำนานกล่าวว่าคนเผ่าภูไทมีถิ่นกำเนิดจากเมืองแถนหรือแถงซึ่งถือว่าเป็นเมืองฟ้า หรือดินแดนที่เป็นอาณาจักรสิบสองจุไทย (ดังจะกล่าวต่อไป) ซึ่งเมืองแถนหรือเมืองแถง ก็คือเมืองเดียนเบียนฟูในประเทศเวียดนามในปัจจุบัน ในช่วงที่ตกอยู่ใต้อาณานิคมของฝรั่งเศสนั้น ฝรั่งเศสได้เปลี่ยนชื่อเมืองเป็นเมืองเดียนเบียนฟู ลักษณะภูมิประเทศของเมืองแถนหรือเดียนเบียนฟูอยู่ในพื้นที่เป็นหุบเขาสูง เคยเป็นสนามรบเมื่อครั้งโฮจิมินห์ นำทหารเวียดนามเข้าไปทำลายค่ายของฝรั่งเศสและได้รับชัยชนะในที่สุด เมืองแถนหรือเมืองเดียนเบียนฟูนี้ ทางทิศตะวันตกอยู่ไม่ห่างจากเมืองพงสาธิของประเทศลาวมากนัก โดยมีระยะทางไม่เกิน ๑๐๐ กิโลเมตร ส่วนทางทิศใต้อยู่ห่างจากเมืองหลวงพระบางของประเทศลาว เป็นระยะทางประมาณ ๒๐๐ กิโลเมตร ดังนั้นการที่เรียกภูไท น่าจะมีความหมายที่ตรงกับลักษณะของภูไทเป็นอย่างยิ่ง เพราะอยู่ในดินแดนที่เป็นภูเขาและหุบเขา ซึ่งคนภูไทเรียกภูเขาวว่า “ภู” การที่เรียกว่า “ภูไท” จึงน่าจะหมายถึงคนเผ่าไทยที่ชอบอาศัยอยู่บนภูหรือบริเวณภูเขาหรือหุบเขาตามลักษณะภูมิประเทศดั้งเดิมที่อยู่อาศัยนั้น นั่นก็คือ ภูไทเป็นคนไทยเผ่าหนึ่งเช่นเดียวกับคนไทยที่เรียกว่า “สยาม” ซึ่งได้สถาปนารัฐขึ้นมาในดินแดนที่เป็นประเทศไทยปัจจุบัน ก่อนที่คนภูไท (ส่วนหนึ่ง) จะอพยพเข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทยในปัจจุบันนี้ ในยุคที่ไทย (สยาม) แผ่ขยายอำนาจออกไปอย่างยิ่งใหญ่ ดินแดนที่เป็นอาณาจักรสิบสองจุไทยก็เคยเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรไทย (สยาม) จนกระทั่งเสียดินแดนนี้ให้กับฝรั่งเศสในยุคล่าอาณานิคม

เพื่อเป็นการอนุรักษ์รักษาขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมให้คงอยู่ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ (๑๑) และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖๗ (๘) ได้บัญญัติอำนาจและหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลนายาง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกเขียน จึงจัดทำโครงการส่งเสริมสืบสานวัฒนธรรม เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมประเพณีภูไทให้คงอยู่สืบไป และเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีภูไทพร้อมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีภูไท ตลอดจนเสริมบทบาทการดำเนินงานในลักษณะเบญจภาคี สร้างความสามัคคีระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ประชาชน องค์กรชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้จัดขึ้นในว้นขึ้น ๓ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี ภูไทนายางหรือประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลนายาง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดอุดรธานี ก็เป็นคนภูไทที่สืบทอดเชื้อสายมาจากภูไทที่อพยพจากสิบสองจุไทย เข้ามาอยู่ดินแดนสยามในสมัยรัชกาลที่ ๓ และตั้งรกรากสืบทอดกันมาเป็นเวลากว่า ๑๘๐ ปี ยังคงยึดถือประเพณีวิถีปฏิบัติความเชื่อ พิธีกรรมบางอย่างสืบทอดกันมา บางอย่างก็มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบตามกาลเวลา

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อจัดการแสดงวัฒนธรรมภูไท วิถีอนุรักษ์และการสืบทอดรวมถึงการส่งต่อเพื่อสืบสานวัฒนธรรม ประเพณีภูไทให้คงอยู่สืบไป

๒. เพื่อจัดนิทรรศการแหล่งเรียนรู้และเผยแพร่วัฒนธรรมภูไทให้กับผู้ที่สนใจได้ศึกษาให้คนรุ่นหลังได้สืบทอดต่อไป

๓. เพื่อส่งเสริมบทบาทการดำเนินงานในลักษณะเบญจภาคี สร้างความสามัคคีระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ประชาชน องค์กรชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยววัฒนธรรมในชุมชน

๓. เป้าหมาย

จัดประเพณีร่วมกันระหว่าง เด็ก เยาวชน ประชาชนชาวภูไทในเขตพื้นที่ตำบลนาบุญ และพื้นที่ใกล้เคียงมีเอกลักษณ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

๔. วิธีดำเนินการ

๑. ประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลนาบุญ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. โรงเรียน ในสังกัดกลุ่มเครือข่ายนาบุญนกเขียน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ประชาชน และปราชญ์ชาวบ้าน

๒. จัดทำโครงการ

๓. ขออนุมัติโครงการ

๔. ประชุมชี้แจงรายละเอียด ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลนาบุญ เตรียมงานร่วมกันระหว่าง กลุ่มสตรี สมาชิก อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มเยาวชน ชมรมผู้สูงอายุ พนักงาน เจ้าหน้าที่อบต.

๕. ดำเนินการตามโครงการ

๕.๑ จัดจ้างเหมาเวที เครื่องเสียง ระบบไฟส่องสว่าง สำหรับการแสดงบนเวที

๕.๒ จัดขึ้นนิทรรศการนำเสนอผลงานภูมิปัญญา พิธีกรรม ของวัฒนธรรมภูไทนาบุญ

๕.๓ จัดการรวมพลังคนภูไทจังหวัดอุดรธานี พร้อมใจแต่งกายตามวิถีชนเผ่าและร่วมการละเล่นทางวัฒนธรรมให้คนภูไท เด็ก เยาวชน ประชาชนทั่วไปได้ประจักษ์

๖. สรุปผลและรายงานผล

๕. วัน เวลา สถานที่ดำเนินการ

ขึ้น ๓ ค่ำ เดือน ๓ ตรงกับวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลนาบุญ

๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบลนาบุญ

๗. งบประมาณ

๑. ขอรับเงินอุดหนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนบาทถ้วน)

๒. งบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบลนาบุญ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนบาทถ้วน)

๓. งบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกเขียน จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน)

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เป็นการแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมภูไท วิถีอนุรักษ์และการสืบทอดรวมถึงการส่งต่อเพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีภูไทให้คงอยู่สืบไป

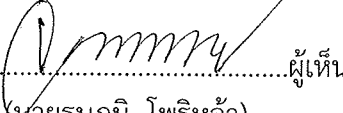
๒. เป็นแหล่งเรียนรู้และเผยแพร่วัฒนธรรมภูไทให้กับผู้ที่สนใจได้ศึกษาให้คนรุ่นหลังได้สืบทอดต่อไป

๓. ส่งเสริมบทบาทการดำเนินงานในลักษณะเบญจภาคี สร้างความสามัคคีระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ประชาชน องค์กรชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. ส่งเสริมการท่องเที่ยววัฒนธรรมในชุมชน

ลงชื่อ..........ผู้เขียนโครงการ
(นางรัชนิกร ภูแย้มสี)

นักวิชาการศึกษานำงาน

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายธนภูมิ โพธิ์หล้า)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติโครงการ
(นายอรismanต์ บุตรอินทร์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาโยง



พิธีเปิดงานภูไท